وزارت خارجه چه خواهد کرد؟

نقشه راه رهبری برای پیگیری حق آبه مردم سیستان

سرویس سیاسی توسن: ماجرای عنایت های ویژه رهبر معظم انقلاب به استان محرومی همانند سیستان و بلوچستان به سال ها قبل بر می گردد. حضرت آیت الله خامنه ای اولین شخصیتی بود که در اویل انقلاب از طرف بنیانگذار کبیر انقلاب اسلامی مامور سفر به سیستان و بلوچستان شد تا از محرومیت های این استان مرزی گزارش های را خدمت امام امت ارائه کند. البته آیت الله خامنه ای قبل از آن در زمان رژیم شاهنشای نیز به بلوچستان تبعید شده بود و از نزدیک محرومیت ها را در این منطقه احساس کرده بودند. این استان به تعبییر خودشان استان خاطره ها برای ایشان هست. توجه رهبر معظم انقلاب به مناطق محروم کشور در بسیاری از جلسات ایشان با مسئولین دولت های مختلف زبانزد است و همواره بخش مهمی از مطالبات و انتظارات ایشان را از دولت های مختلف توجه به استان های محروم می باشد.

در این میان سالهاست حال و روز سیستان خوب نیست. ۱۵ سال کم آبی و گاهی به صورت حقیقی بی آبی مسئله حق آبه سیستان از افغانستان را به سر فصل مطالبات مردم سیستان از مسئولین به شمار می رود. هامون خشکیده است و فقط باید منتظر بماند تا آب از کوه های بلند افغانستان به این دریاچه کم نظیر آب شیرین روان شود. بازتاب اخبار و گزارش های خشکسالی‌ها و محرومیت‌های منطقه سیستان طی چند سال اخیر، به نحوی بوده که اکنون شاید اکثر مردم ایران بدانند، این منطقه کشور با یک بحران بزرگ دست به گریبان است. بیش از ۱۵ سال از خشکسالی و بی آبی در سیستان می گذرد، هامون بزرگترین دریاچه آب شیرین کشور که آب آن از ارتفاعات افغانستان تامین می شود خشکیده و کشور افغانستان نیز در تامین حق آبه سیستان با فشار آمریکایی ها کوتاهی می کند.

این در حالی است که بیش از ۸۰ درصد مردم سیستان از طریق کشاورزی، دامداری و صیادی امرار معاش می کرده‌اند که با خشکسالی ها و ایجاد بحران کم آبی، کشاورزی سیستان تقریبا تعطیل شده، و نه تنها صیادها دیگر ماهی برای صید کردن یافت نمی کنند بلکه کار به جایی رسیده است که بسیاری از دام ها نیز به خاطر کمبود علوفه و نبود زمین حاصلخیر برای چرا در این منطقه از بین رفته‌اند.

بر اثر خشکسالی هامون، طوفان های شن و ریزگردها نیز جان مردم سیستان را به لب رساند، اینک این منطقه از کشور بالاترین آمار بیماری سل را در ایران دارد. تلخ تر هم آنکه در حال حاضر نیمی از مردم منطقه سیستان تحت پوشش کمیته امداد و بهزیستی مشغول گذران زندگی هستند.

همین موضوع مهمترین عاملی بود تا آرام آرام مهاجرت ها از سیستان افزایش پیدا کند و به نحوی که در بسیاری از روستاهای سیستان تنها پیرمردها و پیرزن ها باقی مانده‌اند و جمعیت سیستان که روزگاری حدود ۴۳۰ هزار نفر بوده به ۲۷۰ هزار نفر رسیده است.

سیستان که زمانی به انبار غله ایران معروف بود، اکنون به سرزمینی بدون کشاورزی، دامپروری تبدیل شده و بسیاری از مردم این منطقه عملا حتی برای تامین غذای زن و فرزندانشان نیز دچار مشکل شده‌اند. این در حالیست که طی این مدت بسیاری از مردم سیستان تنها منبع درآمدشان دریافت یارانه و یا درآمدهای اندک از برخی مشاغل کاذب بوده است.

***مطالبه رهبری از روحانی درباره سیستان**

برخی گزارشات نشان میدهد که رهبر معظم انقلاب تاکنون درباره پیگیری وضعیت محرومیت های مردم سیستان مطالباتی از رییس جمهور به صورت مشخص داشته اند. یکی از رسانه ها نیز چندی قبل گزارش داد که رهبر معظم انقلاب در حاشیه یکی از جلسات پس از شنیدن برخی اخبار درباره سیستان، حسن روحانی را درباره پیگیری مطالبات مردم سیستان احضار و مطالباتی از ایشان مبذول می دارند.

***وقتی رهبری امید را به سیستان بازگرداندند**

چندی قبل رسانه گزارش دادند که عنایت رهبر معظم انقلاب و تخصیص بودجه‌ای قابل توجه از صندوق توسعه ملی به منطقه سیستان، برای اجرای طرح‌ها مکانیزاسیون آبیاری و کشاورزی این منطقه، امید به زندگی را در یکی از ریشه‌دار ترین مناطق ایران که این سال‌ها با خشکسالی کم‌سابقه‌ای دست به گریبان بود، زنده کرده است.

طی سال های اخیر بر اثر برخی بارندگی های فصلی آب نسبتا خوبی از افغانستان به سمت سیستان سرازیر شد ولی چون محل مناسبی برای نگهداری و مجرای هدایت آب پیش بینی نشده بود، عملا بسیاری از این آب ها تبخیر شده و بسیاری از این آب ها پس از مدتی از زمین سیستان دوباره به آسمان پر کشید.

با این وجود همه مشکلات در طول سال های اخیر، میزانی خوبی از آب بارندگی ها و سیلاب های جاری شده از طرف افغانستان در چاه نیمه های سیستان ذخیره شده است. ولی چون این آب ها در مدت طولانی در یک مکان نسبتا وسیع راکد مانده و عملا بسیاری از همین آب نیز بی استفاده می‌ماند، شدت حرارت دمای این منطقه موجب می‌شد تا بخش زیادی از آن دوباره تبخیر شود. این در حالی است که سیستان بیشترین میزان تبخیر سالیانه (۴۶۰۰-۴۰۰۰ میلی‌متر در سال) داراست.

بر این اساس کارشناسان بهترین راه برای استفاده از آب باران‌های موسمی را در ذخیره‌سازی اصولی، استفاده بهینه و انتقال با حداقل هدر رفت این منبع مهم در منطقه سیستان عنوان کردند.اما آب ذخیر شده نیز در چاه نیمه های سیستان برای انتقال به مزارع کشاورزی با مشکلات زیادی روبرو بود. هدایت آب به صورت سنتی سبب هدر رفت بسیاری از آب می شود و عملا ذخیره آبی سیستان را نیز دچار مشکل می کرد.تلفات آب از این طریق بیش از ۷۰ درصد برآورد می شود و در ایام کم آبی اصلا به صرفه نیست.

***عنایت ویژه به طرح بزرگ کشاورزی سیستان**

در این میان تنها یک راه برای بازگشت زندگی و کشاورزی به مردم سیستان پیشنهاد شده است، راهی بسیار هزینه بر که البته زیرساختی مهم را در زمینه کشاورزی این منطقه ایجاد خواهد کرد، آنهم لوله کشی آب به مزارع و استفاده هوشمند از آب ذخیره شده در چاه نیمه ها. تا قبل از این وقتی آب به مزارع به صورت سنتی می آمد، کشاورزان امیدی به ماندگاری آب نداشتند و به همین دلیل عملا کشاورزی در سیستان صورت نمی گرفت. اما انتقال آب به صورت لوله کشی و کاملا مکانیزه این امکان را ایجاد می کند تا هم آب زیادی هدر نرود و هم کشاورزان امیدوار هستند که هفته ها می توانند مزارع خود را آبیاری کنند.

در این صورت آب به صورت مستقیم با هدف جلو گیری از تبخیر و هدر رفت ، از مخزن چاه نیمه ها وارد شبکه لوله انتقال آب می شود و در مسیر بعد از رسیدن به مزرعه، داخل مزارع توسط سیستم های جدید به صورت حجمی به بهره بردار تحویل می شود.

متخصصان کشاورزی در سیستان معتقدند با اجرای این طرح و تغییر الگوی کشت در منطقه، آب پایدار از محل چاه نیمه ها برای مزارع کشاورزی و باغات سیستان تامین می شود.

با این وجود لوله کشی آب به مزارع می توانست یکبار دیگر کشاورزی را به سیستان باز گرداند ولی هزینه بسیار زیاد این طرح واستنکاف دولت از پذیرش آن به دلیل عدم امکان تامین اعتبار، عملا این طرح را از دستور کار خارج کرد

در این میان ارسال نامه هایی از طرف نمایندگان و مردم سیستان به دفتر مقام معظم رهبری برای اجرایی شدن این طرح بسیار سنگین و هزینه بر ولی امیدوار کننده سبب شد تا مقام معظم رهبری تامین اعتبار این طرح بزرگ را برای این منطقه محروم بر عهده بگیرند.

رهبرمعظم انقلاب در یک اقدام کم سابقه دستور پرداخت یک وام ۵۰۰ میلیون دلاری از محل صندوق توسعه ملی به دولت برای این طرح را صادر کرده و به مسئولین تاکید فرموده‌اند که در کمتر از چهار سال این طرح باید به سرانجام برسد. هزینه این طرح ۱۵۰۰ میلیارد تومان می باشد و چندین برابر کل اعتبارات عمرانی است که در سال های اخیر برای کل سیستان و بلوچستان در نظر گرفته شده است.

بر اساس این طرح قرار است به ۴۶ هزار هکتار از مزارع کشاورزی سیستان طی مدت سه سال آب به صورت لوله کشی منتقل بشود.

در همین حال بیش از ۲۰ کارگاه برای اجرای طرح ۴۶ هزار هکتاری در منطقه سیستان فعال خواهد شد که می تواند زمینه اشتغالزایی شماری زیادی از مردم را فراهم کند.

لازم به ذکر است که عملیات اجرایی این طرح توسط مسئولین چندی قبل درحالی در سیستان کلنگ زنی شد که اینک بسیاری از مردم محروم این منطقه با عنایت مستقیم مقام معظم رهبری یکبار دیگر برای ماندن و شروع فعالیت کشاورزی در سیستان امیدوار شده اند.

***تشکر هزاران سیستانی از رهبر معظم انقلاب**

اما عنایت ویژه رهبر معظم انقلاب به این منطقه محروم با موجی از رضایت و ایجاد امیدواری به آینده در مردم سیستان روبه رو شد.

در همین راستا مردم این منطقه محروم در جنوب شرق کشور در پاسخ به این عنایت ویژه رهبر معظم انقلاب به صورت خودجوش با امضا طوماری از ایشان تشکر کردند.

متن کامل این طومار که به امضاء تعداد زیادی از اهالی سیستان رسید به شرح ذیل است:

رهبر فرزانه انقلاب، امام و پیشوای ما حضرت آیت‌الله امام خامنه‌ای(مدظله‌العالی) ما مردم دارالولایه سیستان ضمن آرزوی سلامتی و طول عمر حضرت‌عالی، تشکر و قدردانی خود را از توجه ویژه به منطقه و دستور تأمین مالی و اجرای طرح ۴۶ هزار هکتار آبیاری اراضی کشاورزی سیستان از صندوق توسعه ملی ابراز می کنیم و سر بر آستان بصیرت و محبت شما می‌ساییم و می گوییم بر دل‌های سیستانی‌ها بذر امیدی پاشیدید که به زودی شاهد جوانه‌های آن خواهیم بود. ان‌شاءالله

*** تاکتیک دیپلماتیک رهبر انقلاب برای پیگیری حق آبه سیستان**

اما رهبر معظم انقلاب چند روز قبل در دیدار اشرف غنی، رییس جمهور افغانستان با ایشان فصل جدیدی برای پیگیری مسئله حق آبه سیستان بی شک گشودند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار آقای محمد اشرف غنی رئیس‌جمهوری افغانستان اظهار داشتند: مسائل میان دو کشور از قبیل «مهاجرین، آب، حمل‌ونقل و امنیت» نیز همگی قابل حل هستند و باید همه‌ی این مسائل را با جدیت و در قالب یک جدول زمان‌بندی شده، بررسی و حل کرد.

در اینباره نکات ذیل قابل تامل است:

الف: در حالیکه مسائل « مهاجرین، آب، حمل و نقل و امنیت» گرچه در ابعاد ملی دغدغه دو کشور محسوب می شود ولی این چهار مسئله به نوعی مسئله اصلی سیستان و بلوچستان نیز به عنوان استان مرزی با افغانستان محسوب می شود. در این میان مسئله «حق آبه» فوریت ویژه تری دارد.

ب: کلید واژه اصلی رهبر معظم انقلاب در این دیدار تاکید ایشان بر دو مسئله است، اول قابل حل بودن این مشکلات و دوم تعیین جدول زمانی برای حل این مسائل. به تعبییر دیگر از دیدگاه رهبر معظم انقلاب این چهار مسئله قابلیت حل شدن داشته و دو دولت می توانند در این زمینه مسائل را از طریق دیپلماتیک حل کنند.

ج: اما کلید واژه مهم تر در اظهارات رهبر معظم انقلاب مسئله « تعیین جدول زمانی» می باشد. اصرار بر « تعیین جدول زمانی» یعنی اینکه دو دولت ایران و افغانستان برای حل مسئله حق آبه حتما باید جدول زمانی تعیین کنند و از کلیات و اتلاف وقت و عدم زمان مشخص برای حل مسائل فیمابین پرهیز کنند. در این میان دیپلمات ها بهتر از هر کس دیگری میفهمند که تعیین جدول زمانی بیش از پیش دو کشور را ملزم به حل موضوعات مورد اختلاف می کند. الان این وزارت خارجه دولت تدبیر و امید است که باید هرچه سریعتر دولت افغانستان را در مسیر یک جدول زمانی برای مشکل حق آبه متقاعد کند. در صورتی که در اینباره جدول زمانی صورت نگیرد همانند سال های قبل فرصت و زمان از دست خواهد رفت. از سوی دیگر تعیین جدول زمانی دو کشور را بیشتر از قبل برای حل مشکل حق آبه متمرکز تر و همچنین جدی تر و البته ملزم تر خواهد کرد.

واکنش بزرگان اهل سنت نسبت به شکست آل‌سعود در یمن

انتقاد شورا از شورا

شورای شهر

ادامه در صفحه ۸

ادامه مطلب یمن

بررسی روند رشد دانشگاه ها و گسترش فقر در سیستان

کوچ زودهنگام استاد

تمدن‌سازی نوین اسلامی

امروز دوباره واژه‌ها گنگ شد

ادامه از صفحه ۶